

Рівненський державний гуманітарний університет
художньо-педагогічний факультет
кафедра образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені
Степана Шевчука

Робоча програма
виробничої (науково-виробничої) практики
освітнього ступеня «магістр»

Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація

Освітня програма: Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація

2024 рік

Робоча програма виробничої (науково-виробничої практики) для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» за освітньою програмою «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» спеціальності 023 «Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво, реставрація»

Мова навчання українська

Розробник: Олександр СТАШУК, к.пед.н., професор кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука РДГУ.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва

Протокол від “29”серпня 2024 року № 7

Завідувач кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва

(підпис)

_____ Олена ВЛАСЮК
(ім'я, прізвище)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією художньо-педагогічного факультету

Протокол від “29”серпня 2024 року № 6

Голова навчально-методичної комісії художньо-педагогічного факультету

_____ Сергій РАБЧЕНЮК
(підпис) (ім'я, прізвище)

© О.А. Сташук
РДГУ, 2024 рік

1. Загальна характеристика

Освітній ступінь:	магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Освітня програма	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Змістовних модулів	4
Годин самостійної роботи	90
Рік підготовки	перший
Вид контролю	залік

2. Мета та завдання виробничої (науково-виробничої) практики

Виробнича (науково-виробнича) практика є невід'ємною частиною освітнього процесу освітнього ступеня «магістр». Виконання завдань практики дозволить набути умінь та навички вирішення різноманітних завдань та проблем у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва. Особливого значення такі умінь та навички набувають під час практичної наукової або творчо-мистецької діяльності – проведення наукових досліджень та підготовка публікацій за їх результатами, виставково-мистецька робота, і т. п.

Проходження виробничої (науково-виробничої) практики дозволяє реалізувати низку компетентностей.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї.

ЗК2. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК1. Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу.

СК2. Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

СК4. Здатність проводити діагностику стану збереженості мистецьких об'єктів, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання у відповідності до вимог сучасної наукової реставрації.

СК6. Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості.

СК7. Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки художників образотворчого і декоративного мистецтва та реставраторів творів мистецтва, планування власної науково-педагогічної діяльності.

СК8. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікативних технологій в освіті та науці.

СК9. Здатність створювати затребуваний на художньому ринку суспільно-значущий продукт образотворчого та/або декоративного мистецтва.

3. Програмні (очікувані) результати виробничої (науково-виробничої) практики

Виконання завдань практики забезпечує наступні **програмні результати навчання:**

ПР1. Визначати, аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського образотворчого і декоративного мистецтва.

ПР3. Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах.

ПР4. Представляти формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

ПР7. Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу та методикою проведення наукових досліджень.

ПР10. Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основних принципів розвитку сучасного візуального мистецтва.

ПР12. Представляти результати діяльності у науковому та професійному середовищі в Україні та у міжнародному професійному середовищі.

ПР14. Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі теоретичного і практичного аналізу; дотримуватися принципів академічної доброчесності, узагальнювати результати дослідження та впроваджувати їх у мистецьку практику; виявляти практичні та теоретичні особливості наукової гіпотези.

4. Модулі та теми виробничої (науково-виробничої) практики

Змістовий модуль №1. Проектування твору декоративно-прикладного мистецтва у відповідності до тенденцій розвитку українського та зарубіжного мистецтва.

Тема 1.1. Основні тенденції розвитку українського та зарубіжного образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва.

Тема 1.2. Визначення композиційних закономірностей в творі декоративно-прикладного мистецтва, їх використання та застосування.

Тема 1.3. Від творчого задуму до створення художнього образу в творі декоративно-прикладного мистецтва.

Змістовий модуль №2. Тематика, актуальність, змістовність та ідея твору декоративно-прикладного мистецтва: науково-дослідні та мистецтвознавчі аспекти.

Тема 2.1. Твір декоративно-прикладного мистецтва як окремий об'єкт науково-дослідного та мистецтвознавчого дослідження.

Тема 2.2. Методологія, систематизація та конкретизація науково-дослідного і мистецтвознавчого досліджень творів декоративно-прикладного мистецтва.

Тема 2.3. Стильова та змістовно-образна характеристика художнього образу в творі декоративно-прикладного мистецтва.

Змістовий модуль №3. Теоретичні та практичні чинники творчо-мистецької композиції.

Тема 3.1. Основні технологічні етапи створення художнього образу в творі декоративно-прикладного мистецтва.

Тема 3.2. Методи та способи відтворення об'єктів оточуючого світу в творі декоративно-прикладного мистецтва.

Тема 3.3. Кваліфікаційна робота як синтез науково-дослідницьких і творчо-мистецьких умінь та навичок: композиція та її практичне втілення в матеріалі.

Змістовий модуль №4. Регіональні особливості в творі декоративно-прикладного мистецтва, його реставраційно-архівні аспекти.

Тема 4.1 Використання регіональних особливостей в композиції твору декоративно-прикладного мистецтва.

Тема 4.2. Тематично-змістовне та образне трактування художнього образу в творі декоративно-прикладного мистецтва.

Тема 4.3. Основні аспекти архівування та реставрації творів декоративно-прикладного мистецтва.

5. Структура виробничої (науково-виробничої) практики.

Тема	Годин
Тема 1.1. Основні тенденції розвитку українського та зарубіжного образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва.	6
Тема 1.2. Визначення композиційних закономірностей в творі декоративно-прикладного мистецтва, їх використання та застосування.	8
Тема 1.3. Від творчого задуму до створення художнього образу в творі декоративно-прикладного мистецтва.	8
Тема 2.1. Твір декоративно-прикладного мистецтва як окремий об'єкт науково-дослідного та мистецтвознавчого дослідження.	6

Тема 2.2. Методологія, систематизація та конкретизація науково-дослідного і мистецтвознавчого досліджень творів декоративно-прикладного мистецтва.	8
Тема 2.3. Стильова та змістовно-образна характеристика художнього образу в творі декоративно-прикладного мистецтва.	8
Тема 3.1. Основні технологічні етапи створення художнього образу в творі декоративно-прикладного мистецтва.	10
Тема 3.2. Методи та способи відтворення об'єктів оточуючого світу в творі декоративно-прикладного мистецтва.	6
Тема 3.3. Кваліфікаційна робота як синтез науково-дослідницьких і творчо-мистецьких умінь та навичок: композиція та її практичне втілення в матеріалі.	10
Тема 4.1. Використання регіональних особливостей в композиції твору декоративно-прикладного мистецтва.	8
Тема 4.2. Тематично-змістовне та образне трактування художнього образу в творі декоративно-прикладного мистецтва.	6
Тема 4.3. Основні аспекти архівування та реставрації творів декоративно-прикладного мистецтва.	6
Всього годин:	90

6. Методи навчання.

- МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
- МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);

7. Методи оцінювання.

- МО1 – заліки;
- МО2 – усне або письмове опитування;
- МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

8. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів можуть бути:

- комплексне демонстрування (перегляди);
- заліки;
- наскрізні проекти;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- виставкові презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- інші види.

9. Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання результатів навчання
ЗК 1	Здатність використовувати базові знання та навички у практичній діяльності.	ПРН 1	Визначати, аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського образотворчого і декоративного мистецтва.	МН3 МН5	МО2 МО7
		ПРН 3	Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах.	МН3 МН5 МН6	МО1 МО2 МО7
ЗК2	Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.	ПРН 4	Представляти формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.	МН5 МН6	МО2 МО7
		ПРН 7	Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу та методикою проведення наукових досліджень.	МН3 МН5 МН6	МО1 МО2 МО7
ЗК7	Здатність до абстрактного мислення,	ПРН 10	Застосовувати у мистецькій та дослідницькій	МН3 МН5 МН6	МО2 МО7

	пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.		діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основних принципів розвитку сучасного візуального мистецтва.		
		ПРН 12	Представляти результати діяльності у науковому та професійному середовищі в Україні та у міжнародному професійному середовищі.	МН5 МН6	МО2 МО7
ЗК9	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	ПРН12	Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі теоретичного і практичного аналізу; дотримуватися принципів академічної доброчесності, узагальнювати результати дослідження та впроваджувати їх у мистецьку практику; виявляти практичні та теоретичні особливості наукової гіпотези.	МН3 МН5 МН6	МО1 МО2 МО7

10. Критерії оцінювання результатів навчання.

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги	Високий (творчий)	відмінно	зараховано

			викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності			
82-89	B	добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	зараховано
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	зараховано
60-63	E	задовільно	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

		семестрового контролю	становлять незначну частину навчального матеріалу			
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Підсумкова (загальна) оцінка практики є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння практичного матеріалу під час самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за практичне виконання завдань практики; оцінка за екзамен.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти за виконання завдань практики

Поточне тестування та самостійна робота														Сума		
модуль № 1				модуль № 2				модуль № 3				модуль № 4				100
T1	T2	T3		T4	T5	T6		T7	T8	T9		T10	T11	T12		
6	10	10		6	8	10		8	10	8		6	6	12		
Модульний контроль - 25				Модульний контроль - 25				Модульний контроль - 25				Модульний контроль – 25				

12. Методичне забезпечення

1. Волкова Н.П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі: навчально-методичний посібник. Дніпро : Ун-т імені Альфреда Нобеля, 2018. 360 с.

2. Застосування інформаційних технологій в навчальному процесі. URL: <https://buklib.net/books/36670/>.

3. Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційних робіт / ступеня «магістр» (спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»). – Укладачі: О.А.Сташук, Л.В.Крайлюк, О.П.Власюк. Рівне: РДГУ, 2023. 47 с.

4. Радченко М.А. Інтерактивні технології навчання в професійному становленні майбутніх спеціалістів. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2014. № 34. С. 299–306.

5. Шешуряк М.Д. Інформаційно-комунікаційні технології як засіб підвищення педагогічної майстерності вчителя. Випускна кваліф. робота. Чернівцький національний університет імені Юрія Федьковича. 2021. 82 с.

13. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Визначити основні тенденції розвитку українського та зарубіжного образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва.

2. Обґрунтувати композиційні закономірності твору декоративно-прикладного мистецтва. Навести приклади їх конкретного використання та застосування.

3. Творчий задум як важлива складова процесу творення в мистецтві.
4. Художній образ в творі декоративно-прикладного мистецтва, його характеристика, різновиди.
5. Науково-дослідні та мистецтвознавчі аспекти твору декоративно-прикладного мистецтва.
6. Твір декоративно-прикладного мистецтва як окремий об'єкт науково-дослідного та мистецтвознавчого дослідження.
7. Методологія, систематизація та конкретизація науково-дослідного і мистецтвознавчого досліджень творів декоративно-прикладного мистецтва.
8. Стильова та змістовно-образна характеристика художнього образу в творі декоративно-прикладного мистецтва.
9. Теоретичні та практичні чинники творчо-мистецької композиції.
10. Основні технологічні етапи створення художнього образу в творі декоративно-прикладного мистецтва.
11. Художні матеріали, принципи їх відбору та використання в декоративно-прикладному мистецтві.
12. Методи та способи відтворення об'єктів оточуючого світу в творі декоративно-прикладного мистецтва.
12. Кваліфікаційна робота як синтез науково-дослідницьких і творчо-мистецьких умінь та навичок.
13. Творчо-мистецька композиція в декоративно-прикладному мистецтві та її практичне втілення в матеріалі.
13. Регіональні особливості в творі декоративно-прикладного мистецтва, його реставраційно-архівні аспекти.
15. Використання регіональних особливостей в композиції твору декоративно-прикладного мистецтва.
16. Тематично-змістовне та образне трактування художнього образу в творі декоративно-прикладного мистецтва.
17. Основні завдання реставраційних робіт в мистецтві.
18. Способи аспекти архівування та реставрації творів декоративно-прикладного мистецтва.
19. Євроінтеграційні зв'язки українського образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва.
20. Тенденції розвитку сучасного українського мистецтва у контексті розвитку сучасного європейського мистецтва.

14. Рекомендована література

1. Білевич І. Прилучення студентів до національної культури у процесі різьблення деревини // Трудова підготовка в закладах освіти, 2001. – № 3
2. Гулей О.В. Декоративно-прикладне мистецтво: Навчальний посібник. Суми, Вид-во Сум ДПУ ім. А.С.Макаренка. 2010.
3. Гирман О .Кераміка в побуті українця // Народне мистецтво, 2000. – № 1.
4. Декоративно-ужиткове мистецтво : Слов. Т. 1. А - К / Я. П. Запаско, І. В. Голод, В. І. Білик, Я. О. Кравченко, С. П. Лупій, Ф. П. Любченко, І. А. Мельник, Чарновський , Р. Т. Шмагало; ред.: Я. П. Запаско; Львів. акад. мистец. Наук.-дослід. сектор. Каф. історії і теорії мист-ва. - Л. : Афіша, 2000. - 366 с.
5. Зайченко В. Українська вибірка у збірці Чернігівського історичного музею ім. В. Тарновського // Народне мистецтво, 2001. – № 1/2
6. Ідеї, смисли, інтерпретації образотворчого мистецтва: Українська теоретична думка ХХ століття: Антологія / Упоряд. Р.М.Яців. – Частина 3. – Львів: ЛНАМ; Інститут народознавства НАН України; Простір-М, 2019. – 960 с.
7. Історія української вишивки / Кара-Васильєва Т. – К.: Мистецтво, 2008. – 464 с.
8. Кавас К. Самовчитель різьбяра. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2006. – 48 с
9. Кара-Васильєва Т. Декоративно-прикладне мистецтво України: ХХ ст. – К.: Либідь, 2005. – 276 с.
10. Кара-Васильєва Т. В. Рушник – символ України // Рушник, символ, образ, знак. – Глухів: РВВГДПУ, 2004. – С. 4 – 8. 13. Тимків Б. М. Формування художньої етнокультури студентів засобами народного декоративноприклад-ного мистецтва // Народне мистецтво, 2004. – № 1/2. – С. 54 – 55.
11. Поліщук О. Символіка українського декоративного мистецтва. – Умань, 2008. – С. 8.
12. Українське народне декоративне мистецтво : навч. посіб. / Р. В. Захарчук-Чугай, Є. А. Антонович. – К. : Знання, 2012. – 342 с. : іл.
13. Орел Л. Мальоване дерево. Наївний живопис українського села / Лідія Орел. – К.: Родовід, 2003. – 231 с.
14. Пажинський О. Декоративний розпис Староконстянтинівщини // Народне мистецтво, 2005. – № 1/2. – С. 12 – 14 с.

15. Інформаційні (інтернет) ресурси

1. <https://rublevska.wordpress.com/%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%BE-%D1%83%D0%B6%D0%B8%DD1%80/>
2. <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%82%D0%B0%D0%BB:%D0%94%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%B0>

D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%BE-
%D1%83%D0%B6%D0%B8%D1%82%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B5_
%D0%BC%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%

3. <http://estetica.etica.in.ua/dekorativno-prikladne-mistetstvo/>